

«AVUI JA NO TINC AQUESTS SOMNIS»
diu el Cardenal

El Cardenal Carlo M. Martini, jesuïta, biblista, que va ser arquebisbe de Milà i col·lega meu de Parkinson, és un religiós de diàleg, d'acollida, de renovació a fons tant de l'Església com de la Societat. En el seu llibre de confidències i confessions *Col·loquis nocturns a Jerusalem*, diu: «Abans tenia somnis sobre l'Església. Somiava amb una Església que fa camí en la pobresa i en la humilitat, que no depèn dels poders d'aquest món; a la que se li arrenqués d'arrel la desconfiança; que donés espai a la gent que pensa més obertament, que donés ànims, en especial, als que se senten petits i pecadors. Somiava amb una Església jove. Avui ja no tinc aquets somnis». Aquesta afirmació categòrica de Martini no és, no pot ser, una declaració de fracàs, de decepció eclesial, de renúncia a la utopia. Martini continua somiant, tanmateix, amb el Regne, que és la utopia de les utopies, un somni del mateix Déu.

Ell, i milions de persones a la Església, somiem amb "l'altra Església possible" al servei de «l'altre món possible». I el cardenal Martini és un bon testimoni i un bon guia en aquest camí alternatiu; ho ha demostrat.

Tant a l'Església (l'Església de Jesús que són diverses Esglésies) com a la Societat (que són diversos pobles, diverses cultures, diversos processos històrics) avui més que mai hem de radicalitzar la recerca de la justícia i de la pau, de la dignitat humana i de la igualtat en l'alteritat, del veritable progrés dins de l'ecologia profunda. I com diu Bobbio «hem d'instalar la llibertat en el cor mateix de la igualtat»; avui amb una visió i una acció estrictament mundials. És l'altre globalització, la que reivindiquen els nostres pensadors, els nostres militants, els nostres màrtirs, els nostres afamats...

La gran crisi econòmica actual és una crisi global de Humanitat que no es resol amb cap tipus de capitalisme, perquè no hi cap un capitalisme humà; el capitalisme continua sent homicida, ecocida, suïcida. No hi ha manera de servir simultàniament al déu dels bancs i al Déu de la Vida, conjugar la prepotència i l'usura amb la convivència fraterna. La qüestió axial és: ¿Es tracta de salvar el sistema o es tracta de salvar la Humanitat? A grans crisis, grans oportunitats. En la llengua xinesa la paraula *crisi* es desdobra en dos sentits: crisi com a *perill*, crisi com a *oportunitat*.

A la campanya electoral dels Estats Units es va enarborar repetitivament «el somni de Luther King» amb la intenció d'actualitzar aquest somni; i, amb ocasió dels 50 anys de la convocatòria del Vaticà II, s'ha recordat, amb nostàlgia, el *Pacte de les Catacumbes de l'Església serventa i pobre*. El 16 de novembre de 1965, pocs dies abans de la clausura del Concili, 40 Pares Conciliars varen celebrar l'Eucaristia a les catacumbes romanes de Domitila, i firmaren el *Pacte de les Catacumbes*. Dom Hélder Câmara, el centenari del qual celebrem aquest any, era un dels principals animadors del grup profètic. El *Pacte* en els seus 13 punts insisteix en la pobresa evangèlica de l'Església, sense títols honorífics, sense privilegis i sense ostentacions mundanes; insisteix en la col·legialitat i en la corresponsabilitat de l'Església com a Poble de Déu, i en l'obertura al món i en l'acolliment fratern.

Avui, nosaltres, en l'agitada conjuntura actual, professem la vigència de molts somnis, socials, polítics, eclesials, als que de cap manera podem renunciar. Seguim rebutjant el capitalisme neoliberal, el neoimperialisme del diner i de les armes, una economia de mercat i de consumisme que condemna a la pobresa i a la fam a una gran majoria de la Humanitat. I seguirem rebutjant tota discriminació per motius de gènere, de cultura, de raça. Exigim la transformació substancial dels organismes mundials (ONU, FMI, Banc Mundial, OMC...) Ens comprometem a viure una «ecologia profunda i integral» promovent una política agrària-agrícola alternativa a la política depredadora del latifundi, del monocultiu, de l'agrotòxic. Participarem a les

transformacions socials, polítiques i econòmiques, per una democràcia d'«alta intensitat».

Com Església volem viure, a la llum de l'Evangelí, la passió obsessiva de Jesús, el Regne. Volem ser Església de l'opció pels pobres, comunitat ecumènica i macro ecumènica també. El Déu en qui creiem, l'Abbà de Jesús, no pot ser de cap manera causa de fonamentalismes, d'exclusions, d'inclusions absorbents, d'orgull proselitista. Prou ja de fer del *nostre* Déu l'únic Déu vertader. «El meu Déu ¿em deixa veure a Déu?». Amb tot els respectes per l'opinió del Papa Benet XVI, el diàleg interreligiós no tan sols és possible, sinó que és necessari. Farem de la corresponsabilitat eclesial l'expressió legítima d'una fe adulta. Exigirem, corregint segles de discriminació, la plena igualtat de la dona a la vida i en els ministeris de l'Església. Estimularem la llibertat i el servei reconegut dels nostres teòlegs i teòlogues. L'Església serà una xarxa de comunitats que pregunten, servidores, profètiques, testimonis de la Bona Nova: una Bona Nova de vida, de llibertat, de comunió feliç. Una Bona Nova de misericòrdia, d'acollida, de perdó, de tendresa, samaritana a la vora de tots els camins de la Humanitat. Seguirem fent que es visqui en la pràctica eclesial l'advertiment de Jesús: «No serà així entre vosaltres» (Mt 21, 26). Que l'autoritat sigui servei. El Vaticà deixarà de ser un Estat i el Papa no serà més cap d'Estat. La Cúria haurà de ser profundament reformada i les Esglésies locals conrearàn la inculturació de l'Evangelí i la ministerialitat compartida. L'Església es comprometrà, sense por, sense evasions, amb les grans causes de la justícia i de la pau, dels drets humans i de la igualtat reconeguda de tots els pobles. Serà profecia d'anunci, de denúncia, de consolació. La política viscuda per tots els cristians i cristianes serà aquella «expressió més alta de l'amor fratern» (Pius XI).

Ens neguem a renunciar a aquests somnis encara que puguin semblar quimera. «Encara cantem, encara somiem». Ens atenem a la paraula de Jesús: «He vingut a calar foc a la terra i com voldria que ja estigués encesa» (Lc 12, 49). Amb humilitat i coratge, en el seguiment del Crist, mirarem de viure aquests somnis en el cada dia de les nostres vides. Continuarà havent crisi i la Humanitat, amb les seves religions i les seves esglésies, continuarà sent santa i pecadora. Però no faltaran les campanyes universals de solidaritat, els Fòrums socials, les Vies Campesinas, els Moviments populars, les consultes dels SenseTerra, els pactes ecològics, els camins alternatius de la Nostra Amèrica, les Comunitats Eclesials de Base, els processos de reconciliació entre el *Shalom* i el *Salam*, les victòries indígenes i afro i, en tot cas, un cop més, i sempre «jo m'atenc al que ja és dit: l'Esperança».

Cadascú i cadascuna a qui pugui arribar aquesta circular fraterna, en comunió de fe religiosa o de passió humana, rebi una abraçada de la mida d'aquests somnis. Els vells encara tenim visions, diu la Bíblia (Jl 3,1). Vaig llegir fa alguns dies aquesta definició: «La vellesa és una mena de postguerra», no necessàriament una claudicació. El Parkinson és tan sols un contratemps del camí i continuem Regne endins.

Pere Casaldàliga
Circular 2009

Cartas anteriores: <http://www.servicioskoinonia.org/Casaldaliga/cartas/index.html>